

TVORNICA LAKIH METALA

Švi bi bili najsretniji da Švicarci odjednom kupe sve

Nakon što je MTC preuzeo TLM - Tvornicu valjanih proizvoda hrvatski konzorcij, u čijem je vlasništvu ostala Prešaonica, također bi želio Švicarce za strateškog partnera. Načelni interes postoji na obje strane, ali pregovori još nisu počeli. Svoje još nije rekla ni antimonopolska agencija

piše **MATILDA BAČELIĆ**

matilda.bacelic@presscut.hr

U krugu šibenske Tvornice lakih metala (TLM) ovih je dana prilično živo. Pao je neviđen snijeg pod kojim se urušio dio krova Valjaonice. Važnije je, međutim, da ona dobiva novog vlasnika. Drugi dio nekadašnjega industrijskog diva Prešaonice teži istom cilju, a svi zajedno ne znaju hoće li im aluminij i dalje stizati iz Mostara.

Austrijska industrijska grupacija Montana Tech Components (MTC) potpisala je s Hypo Alpe-Adria bankom prošlog tjedna kupoprodajni ugovor na osnovi kojega bi trebala preuzeti zadarski Aluflexpack i TLM - Tvornicu valjanih proizvoda, dosad u većinskom vlasništvu tog člana hrvatskog konzorcija koji je 2007. privatizirao TLM.

Nema straha od avanture Osim toga prema pouzdanim informacijama MTC, zajedno sa svojom švicarskom članicom Alu Menziken koja bi trebala postati upravljačka kompanija za hrvatske tvrtke, već je iskazao zanimanje za preuzi-

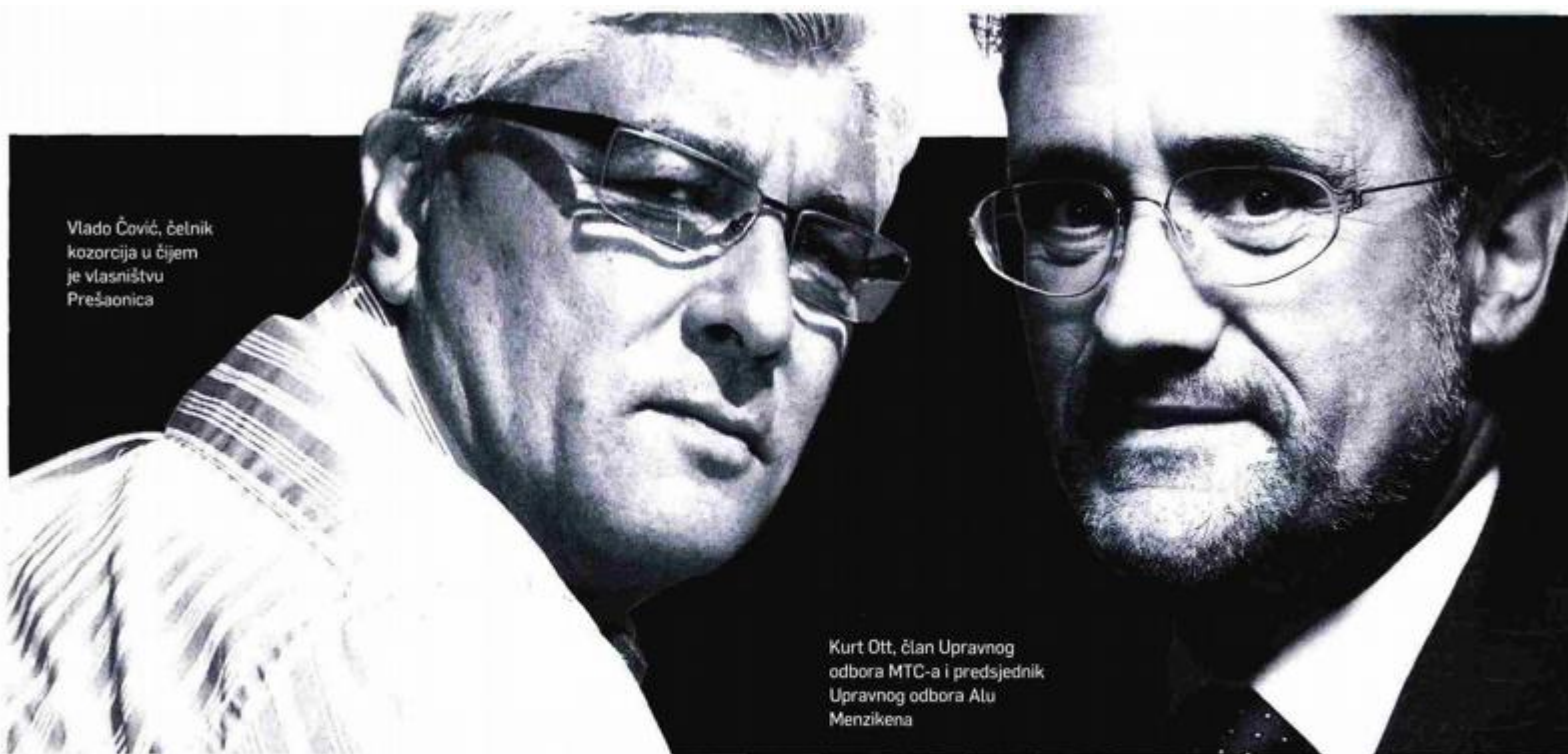
manje i TLM - Tvornice prešanih proizvoda koja je još u vlasništvu hrvatskog konzorcija (Zagreb-Montaže, Dalekovoda i Feala).

Iako službeni pregovori još nisu počeli, hrvatski konzorcij, čiji je inicijator svojedobno bio vlasnik Zagreb-Montaže **Vlado Čović**, navodno je zainteresiran za opciju u kojoj bi MTC dokapitalizirao Prešaonicu i stekao većinsko vlasništvo, jer su u tom dijelu nužna daljnja ulaganja koja bi novi vlasnik lakše proveo. MTC bi tako postao vlasnikom cjelokupne hrvatske aluminijske industrije, a želi učvrstiti vodeću poziciju na svjetskom tržištu u segmentu avionske industrije, diverzificirati proizvodnju aluminijskih proizvoda, povećati proizvodne kapacitete i postati tzv. one-stop-shop za aluminijske proizvode. MTC već ima proizvodnju u Švicarskoj i Rumunjskoj i diči se pozicijom velikog dobavljača za Airbus i Boeing, a vrlo važan razlog koji ga 'tjera' na Istok jest i tečaj švicarskog franka i mnogo niža cijena radne snage.

- Koncentrirani smo na zatvaranje transakcije kupnje Aluflexpacka i TLM - TvP-a. Iako o TLM-TPP-u imamo određenih informacija, trenutačno ne vodimo pregovore o kupnji te tvrtke - kažu u MTC-u, koji je 2006. osnovao austrijski Global

Equity Partners Group u vlasništvu **Michaela Tojnera**. Iako je riječ o financijskom investitoru, u TLM-u ne strahuju od kratkotrajne avanture budući da se MTC već dosad dokazao kao ozbiljni ulagač u toj industriji. Trenutačno zapošljava 2800 radnika, a lani je ostvaren prihod od približno 400 milijuna eura. Akvizicijom Aluflexpacka i TLM - TvP-a, srca nekadašnjeg TLM-a, broj bi se radnika trebao povećati za 1110, a prihod za 240 milijuna eura. Kad bi obuhvatili cijelu aluminijsku industriju u Hrvatskoj preuzimanjem i manjeg TLM-TPP-a, povećali bi prihod za još 14 milijuna eura i preuzeli još gotovo 150 radnika.

Još bez AZTN-ova rješenja - Naša je strategija za obje kompanije nastavak trenutačnog poslovanja, tehničko poboljšanje te osiguranje dugoročne financijske stabilnosti, što bi trebalo rezultirati dugoročnim povećanjem proizvodnje. U hrvatske tvrtke namjeravamo investirati između 40 i 60 milijuna eura i usmjeriti ih u modernizaciju opreme i nove strojeve u obje tvornice. U slučaju povoljnog okruženja investicije bismo trebali realizirati unutar tri godine - kažu potencijalni vlasnici u ime kojih je ugovor potpisao **Kurt Ott**, član

Vlado Čović, čelnik
konzorcija u čijem
je vlasništvu
Prešaonica

Kurt Ott, član Upravnog
odбора MTC-a i predsjednik
Upravnog odbora Alu
Menzikena

990

milijuna kuna lani je bio prihod TLM - TvP-a uz gubitak od 108 milijuna kuna, što je smanjenje od 9%

106

milijuna kuna lanijski je prihod TLM-TPP-a, a gubitak se povećao 11 posto, na 42 milijuna kuna

60

milijuna eura MTC planira u roku tri godine uložiti u Aluflex-pack i TLM - TvP

500

milijuna kuna mogle bi iznositi obveze za cjelokupni TLM na račun dobivenih državnih potpora

Upravnog odbora MTC-a i predsjednik Upravnog odbora Alu Menzikena. Cilj im je, kažu, očuvati razinu zaposlenosti u hrvatskim tvrtkama.

- U postojećim proizvodnim pogonima dosegli smo ekonomske proizvodne limite, što znači da ćemo u slučaju ispunjenja poslovnih projekcija i očekivanja moći ponuditi posao TLM - TvP-u prema trenutačnim tržišnim uvjetima. Moramo podići razinu konkurentnosti hrvatskih kompanija putem najavljenih investicija u strojeve i opremu. Hrvatske kompanije želimo transformirati u ključnog igrača na svjetskom tržištu aluminija - kažu u MTC-u, a pri potpisivanju ugovora najavili su i da će osnovati tehnološki centar. Neslužbeno se doznaje da je bilo riječi i o preseljenju dijela tehnologije i proizvodnje iz Švicarske u Hrvatsku zbog niže cijene rada.

No da bi se zaključila transakcija, moraju se dobiti regulatorna odobrenja i ispuniti svi uvjeti. U slučaju TLM-a taj je dio nešto zamršeniji jer se čeka mišljenje Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja (AZTN) o programu restrukturiranja koji je tek nedavno došao na stol.

- Rješenje će se donijeti u najkraćem mogućem roku - kažu u AZTN-u.

Dogodilo se tako da je ugovor o kupoprodaji sklopljen neposredno prije odluke Agencije o potporama koje je TLM dobivao, a odatle bi mogle proizaći i neke obveze za vlasnike tvrtki nastalih iz nekadašnjeg TLM-a. Naime, uza 107 milijuna eura,

koliko se konzorcij obvezao uložiti u TLM, trebao bi platiti i 50 posto onoga što je država uložila u obliku potpora. To bi moglo iznositi i do 500 milijuna kuna. Spekulira se i o tome da bi se, u slučaju da sud u predmetu u vezi s prodajom struje u trokutu HEP-TLM-Aluminij utvrdi da je bilo malverzacija, i taj iznos, približno 600 milijuna kuna za koliko je oštećen HEP, smatrao državnim potporom. U tom je slučaju teško očekivati da bi bilo koji vlasnik podnio tolike troškove.

Upozorenja iz Mostara Tu problemima nije kraj jer iz mostarskog Aluminija, u kojemu hrvatska država ima 12 posto dionica, stižu dramatična upozorenja da im zbog problema s isporukom i cijenom električne energije u BiH prijete smanjenje ili čak potpuno gašenje proizvodnje.

Elektroprivreda HZ Herceg-Bosne, naime, ovih dana zatražila povećanje cijene struje za 30 posto, iako u Aluminiju Mostar tvrde da već plaćaju najskuplju struju u aluminijskoj industriji na europskomu kontinentu, koja trenutačno iznosi 48 eura po MWh-u.

- To za nas znači trenutačno gašenje polovine naše proizvodnje, a zatim i preostalog kapaciteta. U 2012. ušli smo s planiranim gubitkom u poslovanju, a povišenje cijene struje i za jedan euro po MWh-u označilo je naš kraj. Najnoviji je problem i s nedostatkom struje jer je beogradski Rudnap, važan opskrbljivač EP-z HZ HB-a, naglo prekinuo me-

đunarodni ugovor pa nam Elektroprivreda isporučuje 30 posto manje struje - kaže direktor Aluminija **Ivo Bradvica**, dodajući kako se nada da će hrvatska Vlada reagirati i zaštititi svoj kapital.

Aluminij TLM-u na godinu isporučuje 60 tisuća tona aluminija, što je gotovo polovina njihove ukupne proizvodnje. Zauzvrat im HEP isporučuje 100 MW struje prema povlaštenoj cijeni.

Hrvatska je pak Vlada prije nekoliko dana donijela odluku da će Aluminij i u ovoj godini imati status povlaštenog kupca HEP-ove struje. - Uvoz prijeko potrebne sirovine za TLM s otvorenoga tržišta ograničen je i nedostatan - objasnio je premijer **Zoran Milanović**. Odatle je vidljivo koliko je Aluminij ključan za TLM, no njegovi bi se vlasnici zbog situacije sa strujom u BiH mogli naći u nezgodnoj situaciji.

- Suradnja s Aluminijem i sa svim postojećim dobavljačima za nas je vrlo važna. Željeli bismo da Aluminij Mostar ostane naš dobavljač aluminija, a uvjet je za to da mostarska tvrtka ostane konkurentna u nadolazećim godinama. Ako to iz nekog razloga ne bude moguće, morat ćemo se obratiti drugim dobavljačima - jasni su u MTC-u.

Poznavatelji industrije i sindikati smatraju da je ulazak MTC-a u vlasništvo hrvatskih aluminijaša dobitna kombinacija za financijski iscrpljene kompanije i njihove vlasnike. Ipak, opečeni dosadašnjim brojnim lošim iskustvima u domaćoj metalurgiji preporučuju - oprez. ■